

ภาคผนวก

1. รามายณะ

คำว่า "รามายณะ" เขียนเป็นภาษาอังกฤษได้หลายแบบ เช่น Rāmāyaṇa, Rāmāyaṇa, Rāmāyan, Rāmāyana และ Ramayana .

2. ปุราณะ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ทรงอธิบายไว้ใน หนังสือบ่อเกิดรามเกียรติ์ หน้า 996 ว่าดังนี้

"หนังสือจำพวกที่เรียกว่า 'ปุราณะ' นั้น ๆ ว่าเป็นหนังสือเก่า และมักจะอ้างว่า เป็นคัมภีร์รวบรวมข้อความซึ่งพระเป็นเจ้าองค์ใดองค์ 1 ได้ตรัสแสดงแก่มหาฤๅษีตนใดตน 1 แล้วและได้แสดงกันลงมาเป็นต่อ ๆ นามว่า 'ปุราณะ' นั้นคนมักเข้าใจว่าเป็นหนังสือเก่าจริง ๆ จัง ๆ ที่แท้มันโดยมากเป็นหนังสือที่แต่งขึ้นภายหลัง..."

แมคโคเนล ได้อธิบายไว้ในหนังสือ A History of Sanskrit Literature และ วินเตอรนิทซ์ ได้อธิบายไว้ในหนังสือ History of Indian Literature สรุปความได้ว่า

คำว่า "ปุราณะ" มีใช้ในคัมภีร์ พราหมณ์ หมายถึงการซักถามเกี่ยวกับเรื่อง สากลจักรวาล และยังมีที่ใช้ในมหาภารตะ หมายถึงโบราณนิยายที่มีลักษณะในทางสั่งสอน คัมภีร์ปุราณะ นอกจากจะแสดงเรื่องสากลจักรวาลแล้วยังว่าด้วยเรื่องโลก เรื่องเทพเจ้า-โบราณ พระนามของพระวิษณุ และศิวะ ซึ่งมีจำนวนมากมาย เรื่องวิษณุวาท การบูชา พระผู้เป็นเจ้า ตลอดจนเรื่องราวของวีรบุรุษและการลำดับสกุลวงศ์ของกษัตริย์สุริยวงศ์ และจันทรวงศ์ อีกด้วย

คัมภีร์ปุราณะมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. แสดง เรื่องการสร้างโลกครั้งแรก
2. แสดง เรื่องการสร้างโลกเป็นครั้งที่ 2 (เมื่อมีการล้างโลก แล้วมีการสถาปนาใหม่อีกครั้งหนึ่ง)
3. แสดง เรื่องเทพวงศ์ และประชาบดีวงศ์
4. แสดง เรื่องพระมनुแห่งหลาย
5. แสดง เรื่องพงศาวดารกษัตริย์โบราณ (สุริยวงศ์ และจันทรวงศ์)

ถ้าปุราณะเรื่องใดประกอบด้วยลักษณะ 5 ประการนี้ ก็คือพร้อมด้วยเบญจลักษณะ จึงจะจัดว่าเป็นปุราณะที่ดี ในบรรดาปุราณะทั้ง 18 เรื่อง มี "วิษณุปุราณะ" เรื่องเดียว เท่านั้นที่มีลักษณะเหล่านี้ อยู่ครบบริบูรณ์

คัมภีร์ปุราณะ มีทั้งหมด 18 เรื่อง คือ

1. พรหมปุราณะ (พรหมปุราณะ)
2. ปัทมปุราณะ (ปัทมปุราณะ)
3. ไวยถนปุราณะ (วิษณุปุราณะ)
4. ไศว หรือ วายวียปุราณะ (ศิวปุราณะ หรือ วายุปุราณะ)
5. ภาควตปุราณะ (ภาควตปุราณะ)
6. นารทียปุราณะ (นารทียปุราณะ)
7. มารุกถเทยปุราณะ (มารุกถเทยปุราณะ)
8. อากเนยปุราณะ (อัคนิปุราณะ)
9. ภวิษย หรือ ภวิษยตปุราณะ (ภวิษ-นปุราณะ)
10. พรหมไววรตปุราณะ (พรหมไววรตปุราณะ)
11. ไลงคปุราณะ (ลิงคปุราณะ)
12. วราหปุราณะ (วราหปุราณะ)
13. สุกานตปุราณะ (สูกานตปุราณะ)

14. วามนปุราณ (วามนปุราณะ)
15. เกการมปุราณ (กุมารมปุราณะ)
16. มาตสยปุราณ (มัตสยปุราณะ)
17. ครุฑปุราณ (ครุฑปุราณะ)
18. พรหมมาตปุราณ (พรหมมาตปุราณะ)

ปุราณะทั้ง 18 เรื่องนี้ อาจแบ่งได้เป็น 3 นิกาย คือ

1. ราชสนิกาย เป็นนิกายที่กล่าวถึงพระพรหม แต่กล่าวเพียงสังเขปในฐานะผู้สร้างโลกเท่านั้น แท้จริงเป็นการยกย่องพระวิษณุบ้าง พระศิวะบ้าง ปุราณะนิกายนี้ได้แก่ พรหมปุราณะ, มารกัมเทพปุราณะ, ภวิษยปุราณะ, พรหมไววรรตปุราณะ, วามนปุราณะ และ พรหมมาตปุราณะ

2. สัตตวีกนิกาย เป็นนิกายที่กล่าวยกย่องพระวิษณุ ได้แก่ วิษณุปุราณะ, ปัทมปุราณะ, ภาควตปุราณะ, นารทียปุราณะ, วราหปุราณะ และ ครุฑปุราณะ

3. คามตสยนิกาย คือนิกายที่กล่าวยกย่องพระศิวะ ได้แก่ ศิวปุราณะ, อัคนิปุราณะ, ลิงคปุราณะ, สกัณฑปุราณะ, กุมารมปุราณะ และ มัตสยปุราณะ

หนังสือบางเล่มแบ่งปุราณะออกเป็น 2 นิกายเท่านั้น คือ

1. นิกายที่ยกย่องพระวิษณุ ได้แก่ พรหมปุราณะ, ปัทมปุราณะ, วิษณุปุราณะ, ภาควตปุราณะ, นารทียปุราณะ, มารกัมเทพปุราณะ, อัคนิปุราณะ, พรหมไววรรตปุราณะ, วราหปุราณะ, วามนปุราณะ, กุมารมปุราณะ, มัตสยปุราณะ, ครุฑปุราณะ และ พรหมมาตปุราณะ
2. นิกายที่ยกย่องพระศิวะ ได้แก่ สกัณฑปุราณะ, ศิวปุราณะ, ลิงคปุราณะ และ ภวิษยปุราณะ

บรรณานุกรม

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. บทละครเรื่องรามเกียรติ์ตอนพระรามเดินดง.

พระนคร : พิมพ์ไทย, 2462.

คำทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. ตำนานละครโอเปร่า. พิมพ์ครั้งที่ 4.

พระนคร : คลังวิทยา, 2508.

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา และ คำทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ. พระนคร : กรมศิลปากร, 2505.

ชนิด อยู่โพธิ์. โขน. พระนคร : องค์การศึกษาศุภสภา, 2508.

นาคะประทีป [พระสารประเสริฐ] ประวัติราชทินนาม. นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี : บรรณาคาร, 2515.

—————. สมัญญานามรามเกียรติ์. พระนคร : แพร่พิทยา, 2510.

เนห์รู, ยวาทะลาต. พบดินอินเดีย. แปลจาก Discovery of India. โดย
กรุณา กุศลาสัย. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : กมดากร, 2515.

พิทยดาพลฒิยากร, กรมหมื่น [พระองค์เจ้าธานีนิวัติ]. ชุมนุมนิพนธ์ของกรมหมื่น
พิทยดาพลฒิยากร. พระนคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย,
2507.

—————. เรื่องพระราม. พระนคร : ศิลปากร, 2514. (พิมพ์เป็นที่ระลึก
ในงานนิทรรศการพระราชนิพนธ์รามเกียรติ์ ณ หอสมุดแห่งชาติ
วันที่ 20 - 28 กันยายน พ.ศ. 2514).

พุทธชอกฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ. รามเกียรติ์. 4 เล่ม. พระนคร :
คลังวิทยา, 2506.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ลิลิตนารายณ์สิบปาง. พิมพ์ครั้งที่ 5.

พระนคร : บรรณาคาร, 2514.

_____ . บ่อเกิดรามเกียรติ์. พระนคร : ศิลปาบรรณาคาร, 2504.

มนตรี ทรามโท. การละเล่นของไทย. พระนคร : กรมศิลปากร, 2497.

มัทนี รัตนิน. "รามายณะเปรียบเทียบทางวรรณคดี ภาค 1," วารสารธรรมศาสตร์,

2 (พฤศจิกายน 2515 - มีนาคม 2516), 109 - 133.

_____ . "รามายณะเปรียบเทียบทางวรรณคดีภาค 2," วารสารธรรมศาสตร์,

3 (มิถุนายน - ตุลาคม 2516), 103 - 140.

เรืองอุไร, กุศลาสัย. ความรู้เรื่องอินเดียนทางวัฒนธรรม. พระนคร : องค์การครูสภา,

2510.

เสฐียรโกเศศ [พระยาอนุমানราชชน]. อุปกณ์รามเกียรติ์. พระนคร : กรมศิลปากร,

2495.

เสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป [พระยาอนุমানราชชน และพระสารประเสริฐ].

ทศมนตรี. นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี : คลังวิทยา, 2515.

_____ . ประชุมเรื่องพระรามภาคหนึ่ง. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยเชชม,

2474. (พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพมหาอำมาตย์ตรี

พระยาวรุณฤทธิศรีสมุทรปรกาการ (แถม วิจารณ์ประสิทธิ์) ณ วัดมกุฏกษัตริย์

เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2474).

_____ . พระรามมะลายู. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยเชชม, 2476.

_____ . เมืองสวรรค์และผีสังเทวดา. นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี : บรรณาคาร, 2515.

_____ . ลัทธิของเพื่อน. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร : แพร่พิทยา, 2500.

- Bidyalabh, Kromamun [H.H. Prince Dhaninivat]. "The Legend of Rama". Presented at Festival Ramayana International 1971 Seksi Seminar, Indonesia. September 1-4, 1971. (Typewritten).
- Boeles, J.J. "A Note on Tamil Relations with Thailand and the Identification of Ptolemy's Tacola," Journal of the Siam Society, LIX, pt II (July, 1966), 221 - 2.
- Dhani, Prince. "The Rama Jataka," Journal of the Siam Society, XXXVI, pt. I (September, 1946), 5 - 22.
- Dowson, John. Classical Dictionary of Hindu Mythology and Religion, Geography, History and Literature. London : Trübner & Co., 1879.
- Ghoshal, U.N. A History of Indian Political Ideas. Reprinted. Oxford : Oxford University Press, 1966. Part IV, Chap. 15, pp. 111 - 296. "The Works of Classical Sanskrit."
- Hopkins, E Washburn. Epic Mythology. Strassburg : Verlag Von Karl J. Trübner, 1915.
- _____. The Cambridge History of India. Edited by E.J. Rapson. Cambridge: Cambridge University Press, 1922. I, chap. XI, pp. 251 - 71.

_____ . The Great Epic of India. Calcutta : Punthi Pustak,
1969

Kale, Moreshwar Ramachandra. A Higher Sanskrit Grammar. Bombay :
Gopal Narayan & Co., 1922. Section I, pp. 3 - 5.

"Samavrttas."

Keith, A.B. A History of Sanskrit Literature, Oxford : the
Clarendon Press, 1928. pp. 417 - 21. "The Metre of
Classical Poetry."

Macdonell, A.A. "Ramayana", Encyclopedia of Religion and Ethics.
Edited by James Hastings. X (1921), 574 - 7.

_____ . A History of Sanskrit Literature. Delhi : Motilal :
Banarsidass, 1965. pp. 250 - 54. "The Purānas."

Raja, C. Kunhan. Survey of Sanskrit Literature. Bombay :
Bharatiya Vidya Bhavan, 1962.

Singaravelu, S. "A Comparative Study of the Sanskrit, Tamil,
Thai and Malay Versions of the Story of Rama with Special
Reference to the Process of Acculturation in the Southeast
Asian Versions," Journal of the Siam Society, LVI, pt. II
(July, 1968), 137 - 85.

Valmiki. The Ramayana of Valmiki. Translates by Hari Prasad
Shastri. 4 Vols. London : Shanti Sadan, 1959.

Valmiki. The Rāmāyan of Vālmiki. Translates by R.T.H. Griffith.
5 Vols. London : Trübner and Co., 1870.

Velder, Christian. "Notes on the Saga of Rama in Thailand,"
Journal of the Siam Society, LVI, pt. I (January,
 1968), 33 - 46.

Weber, Albrecht. The History of Indian Literature. 3d ed.
 London : Kegan Paul, Trench, Trübner & Co. Ltd.,
 1892.

Williams, Monier. Indian Epic Poetry. Oxford : T. Combe,
 E Pickard Hall, and H. Latham, 1863.

_____. Indian Wisdoms. 3d ed. London : Wm. H. Allen & Co.,
 1876.

_____. Sanskrit Grammar. 4th ed. enlarged and improved.
 Oxford : Oxford University Press, 1876. pp. 392 - 7.
 "Scheme of the more common Sanskrit Metres."

Winternitz. A History of Indian Literature. Calcutta : The
 University of Calcutta, 1927. I, pp. 476 - 517.
 "The Rāmāyana."

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางสาวสมพร สิงห์โต

วุฒิการศึกษา อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2501

ครูศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2505

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ชลบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย